

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1973. augusztus 10.

bb. 1. új gazdája, de változatlan célja van az „olvasó népert,” mozgalomnak - a hazafias népfront ajánlásai az olvasási kultúra fejlesztésére

i tf/tm/zs/il la

1973. augusztus 10.

az írószövetség kezdeményezésére négy évvel ezelőtt kibontakozott „olvasó népert,” mozgalom mind szélesebben gyűrűzik, jó ideje „kinőtt,” már az írószövetség kereteiből - így tovább szervezését átvette a hazafias népfront. a mozgalom új gazdája a kulturális népfront-területek, a folyamatosan alakuló művelődéspolitikai munkaközösségek közreműködésével segíti, szervezi az „olvasó népert,” országos és helyi akcióit. már több mint száz művelődéspolitikai munkaközössége van a hazafias népfrontnak.

ismeretes, hogy nemrégiben nyíregyházán megtartották az „olvasó népert,” mozgalom első országos tanácskozását. az ottani értékelés, a tanácskozáson elhangzott sok javaslat hasznosítása végett a hazafias népfront országos tanácsánál ajánlásokat dolgoztak ki az „olvasó népert,” mozgalom továbbfejlesztésére.

a most elkészült ajánlások egyik sarkalatos megállapítása: az „olvasó népert,” mozgalomnak az a legfontosabb feladata, hogy hangot adjon a társadalmi igényeknek, és a megvalósításuk érdekében tevékenykedők e társadalmi igények állhatatos képviselőjével elősegítsék a helyes állami intézkedések megszüntetését, majd végrehajtásukra minél nagyobb társadalmi erőket állítsanak sorompóba. a mozgalom ezt a feladatát az elmúlt név év során nagyrészt teljesítette is, s valóságos társadalmi igények alapján vált szellemi energiákat mozgósító, anyagi erőket felkutató és szervező tömeges mozgalommá.

/folyt.köv./

M

bb. 1./ uj gazdája folyt./ il

működésének is köszönhető, hogy javult társadalmunkban a művelődés becsülete, a könyvkultúra értékei iránt fogékony közszellem, s ez jobb légkör teremtett a társadalmi méretű olvasáshoz. különösen az ifjúság műveltségéért olvasóvá neveléséért tett sokat a mozgalom - a „kincskereső”, című irodalmi gyermeklap megindításától kezdve a könyvhetek és gyermekkönyv hónapok rendezésén keresztül a korszerű pedagógus-nevelésért folytatott ankétokig.

az olvasásra nevelésnek - hangulyozzák az ajánlásokban - a ifjúság körében kell elkezdődnie. fontos feladatának tartja a népfront hogy elősegítse a korszerű iskolai könyvtárak megteremtését. továbbra is segíti a gyermek- és az ifjúsági művelődési körök, klubok munkáját. az olvasóvá nevelés eképezhetetlen nélkül, hogy ne keltenék fel már a gyerekekben a művelődés, az önművelés, az önnevelés iránti igényt. a betű, a könyv megszerettetésének egyik jól bevált formája a rendhagyó irodalmi óra, ami azt jelenti, hogy az iskolákban írók, költők, előadóművészek személyes jelenléte teszi élvezetessé és emlékezetessé a tananyag egy-egy részének megtanulását. javasolja a népfront, hogy a rendhagyó irodalmi órák megtartásába vonják be a déryné színház művészgárdáját is. jogos igény, hogy a már második éve megjelenő „kincskereső”, című gyermek-irodalmi folyóirat példányszámát lényegesen fel kell emelni, hogy eljuthasson minden gyermekkönyvtárba, általános iskolába, minél több gyermekhez.

az eddiginél több figyelmet kell fordítaniuk az „olvasó népért”, mozgalom szervezőinek a munkásság és a parasztság olvasóvá nevelésére. ennek érdekében - s a könyvbarát mozgalom tapasztalatait felhasználva - továbbra is hathatósan segíti a népfront a közművelődési könyvtárak fejlesztését és korszerűsítését, szorgalmazza - különösen a nagyobb lélekszámú településeken és az üdülőhelyeken - folyóirat-olvasók olyan helyek létesítését, ahol esetenként be- és külpolitikai kérdéseket megvitató fórumok is összehívhatók./mti/

bb. 2. országos színjátszó napok visegrádon

vid gö/ká/il hgy

1973. augusztus 10.

visegrádon augusztus 25-26-án rendezik meg a már hagyományos országos színjátszó napokat. a kétnapos rendezvényre az ország minden tájáról tíz amatőr színjátszó együttest hívtak meg, amelyek a mátyás-palota pincéjében és teraszán felállított színpadon mutatják be műsorukat. a nézők láthatják majd a tavalyi színjátszónapok győztesének a zalaegerszegi reflex színpadnak és a monori józsef attila gimnázium különdíjas irodalmi színpadának előadását. rajtuk kívül miskolci, százhalmabattai szentesi, debreceni, budapesti, győri, kaposvári és pécsi amatőrök lépnek színpadra. a legjobb együttes díja a mátyás kupa lesz. ezenkívül több intézmény ajánlott fel tiszteletdíjat a kiemelkedő teljesítményt nyújtó együtteseknek. /mti/

--

- 2 -

bb. 3. augusztus 15-ig lehet jelentkezni szakmunkástanulónak

i hi/tm/zs/il la

1973. augusztus 10.

augusztus 15-ig fogadják el az általános iskolából kikerült illetve a középiskolát végzett budapesti fiatalok szakmunkásképzésre jelentkezését - közölték a fővárosi pályaválasztási intézetnél. az említett határidőn túl csak kivételes esetben lehet szó felvételtől. a tanulóknak egyetlen szakmában sem kell felvételi vizsgát tenniük. azokban a képzési ágakban, ahol a munka követelményei megkívánják /például művészeti szakmák/, felvételi, valamint szakmai alkalmasságot megállapító vizsgálatok, illetve beszélgetések folytathatók például az ötvös és porcelánfestő szakmában a rajzkészség megállapítására. a jobb tanulmányi eredményű pályázók mellett előnyben részesülnek a felvételinél a helybeliek és az adott vállalatnál dolgozók gyermekei.

a budapesti szakmunkásképző intézetekbe várhatóan az idén sem jelentkeznek kellő számban a fővárosi fiatalok, ezért lehetővé teszik vidéki tanulók felvételét is. ezzel az intézkedéssel egyben módot akarnak adni olyan vidéki ifjak és lányok továbbképzésére, akiknek saját lakóhelyükön - különösen békés, szabolcs, hajdu-bihar megyében - nem volna lehetőségük a szakmatanulásra. a vasiparban például jelentős számú fiatal képeznek ki a hegesztő, a gépi forgácsoló és a gépszerelő szakmára. az életpari vállalatok szakember utánpótlásának biztosítására ács, állványozó, asztalos, kőműves, épületburkoló, fapadlózó, vasbeton-készítő szakmunkásokat képeznek ki az illetékes minisztériumok felügyelete alá tartozó intézetek. jelentkezhetnek továbbá bádigos tetőfedő és kéményseprő tanulók. a gyorsan fejlődő vegyiparban egyebek között gyógyszer gyártókra van nagy szükség.

tanulóotthoni elhelyezés esetén a fiatalok szállást, fűtést, világítást, munkanapokon reggelit és vacsorát, emellett munkaszüneti vagy pihenőnapokon ebédet kapnak. az ágynemű, fehérnemű mosatásáról az intézet gondoskodik, a rendeletben előírt térítési díj ellenében. a fővárosi pályaválasztási intézet kéri a szakmatanulásra kedvet érző vidéki fiatalokat, hogy jelentkezésüket az intézethez /bp. v. deák ferenc utca 17./ küldjék be ahonnan felvételi kérelmüket az illetékes szakmunkásképző iskolának továbbítják./mti/

--

- 3 -

bb. 4. gazdag alkotmány-ünnepi program az 1. kerületben

i gy/tr/h1/il la

1973. augusztus 10.

Budapest egyik legszebb történelmi városrésze, az 1. kerület gazdag kulturális események színhelye lesz augusztus 19-én és 20-án. Alkotmányunk ünnepére értékes műtárggyal gazdagodik a városrész. Budapest centenáriuma alkalmából a kerület testvérmegyéje Baranya megye Zsolnay-diszkrét ajándékoz a városrésznek. A csaknem két méter magas modern, s egyben a hagyományos Zsolnay-stílus jegyét viselő diszkrétakat Fürtös György kerámikus művész tervezte. A diszkrét helyét a Tóth Árpád sétány és a Móra Ferenc utca találkozásánál jelölték ki. Az itt húzódó parksávban a fővárosi kertészeti vállalat dolgozói szép környezetet alakítanak ki, amelynek igazi művészi ékessége lesz majd a tört-fehér porcelánszínben ragyogó, négy vízugarban csörgedező Zsolnay-kút.

Az alkotmány-ünnepi kulturális programot augusztus 19-én, vasárnap délelőtt a Gellérthegyi szabadtéri színpadon az állami báb-színház előadása nyitja Ludas Matyi című műsorával. 11 órakor a Zrínyi Miklós katonai akadémia zenekara térzenét ad a Halászbástyán. A városrész alkotmány-napi ünnepségét hétfőn délután a Gellérthegyi szabadtéri színpadon tartják. A megemlékezést követően népszerű Baranya megyei ének- és táncgyűttések adnak műsort. A programban fellép a neves pécsi Bóbita táncgyűttés is, amely népszerű műsoraiból mutat be egy csokorra valót. Hétfőn délután a Halászbástyán a Magyar Néphadsereg központi zenekara ad térzenét. Este 7 órakor ugyancsak a Halászbástyán ünnepi hangversennyel zárul az alkotmány-napi ünnepségsorozat. /mti/

bb. 5. a Zsolnay kerámia története

vid ká/il hgy

1973. augusztus 10.

Pécs világhírű porcelángyárát alapító Zsolnay Vilmos egyetlen élő unokája, Mattyasovszky-Zsolnay Margit, - a családi dokumentumok és személyes emlékek alapján - megírta a több mint száz éves Zsolnay porcelángyár és kerámia történetét. A díszes kiállítású kötet a Corvina Könyvkiadó gondozásában jelenik meg. /mti/

- 4 -

bb. 6. hétfői csúcsgazdálkodásra számítanak Budapesten „megnagyobbítják”, a strandokat - csökkennek a piaci árak

i don/gg/il hi

1973. augusztus 10.

A főváros „nyári üzemeinél”, a hét végén csúcsgazdálkodásra számítanak. Ugy készülnek fel, hogy az igényeket hiánytalanul ki tudják elégíteni. A fürdőigazgatóság például a strandokon terepszemlélet tart. Ha a nagy forgalom szükségessé teszi, növelik a strandok befogadóképességét, a kabinokat „vállfás öltözőknek”, rendezik be. A palatinuson például 9000 fürdőzőnek van vetkőzője, s ezek átalakításával egyidejűleg 20 000 személynek tudnak helyet biztosítani. Többnek csak azért nem, mert - mint mondták - a közegészségügyi szabályok szerint egy-egy fürdőzőre legalább öt négyzetméter vízfelületet kell számítani. A budapesti strandok idei legnagyobb forgalmukat egyébként július 21-én bonyolították le, ezen a napon 88.952 vendéget fogadtak.

Erős hétfőjére számítanak a Libegőnél is. A Jánoshegyi kötélpálya - amely augusztus 20-án ünnepi harmadik születésnapját - semmit nem veszített népszerűségéből. Naponta átlagosan 5-6 ezren utaznak rajta. A hét végén a forgalom megkétszereződik. A Libegőnél jó tanácsot is adtak: a kirándulók a hegyállomást is keressék fel, aki teheti, ott váltsa meg jegyét, mert a völgyállomáson rendszerint hosszú sorban kell várakozni az üres székek-re. Szombaton délelőtt 1/2 10-től, este 1/2 7-ig, vasárnap 9 órá-tól este 7 óráig lehet „libegni”.

: a hét végén a főváros vízellátása várhatóan egyenletes lesz - mondták a vízműveknél. Bár a meleg idő hatására a Duna napról-napra apad /szombatra 210 centiméteres vízállás várható/, Budapest vízszolgáltatásában nem lesz fennakadás. A vízművek idejében munkába állította új víztermelő és - továbbító berendezéseit. A ká-nikulát megelőzően a hálózatba kapcsolatták a iv-es főnyomó-vezeték egy szakaszát az Árpád-hídig. A szigetszentmiklósi ii. vízműnél újabb kutakat létesítettek. Hozamuk naponta 25 000 köbméter. Az új létesítmények pest déli városrészeibe szállítják a több-let vízmennyiséget. A fővárosi vízművek természetesen most is tartalékol vizet, a medencéket színültig feltöltik.

Jó hírekről számoltak be a nagyvásártelenen is. Zöldecségek és gyümölcsből a hét végére érkezik az idej legnagyobb szállítmány. S így remélhető, hogy a piacokon tovább csökkennek majd az árak. Összesen 120 vagonnyi árut hoznak fel, illetve szállítanak ki a piacokra és a boltokba. Paprikából és paradicsomból 20-20 vagon, szőlőből 8, őszibarackból 12, szilvából 3, körtéből 10 vagonér-kezik. Sárgadinnyéből tíz vagon, görögdinnyéből pedig majdnem 50 vagon kerül a piacokra. A gyümölcsöket olcsóbb áron adják. A görög-dinnye kiloja 3 forint lesz /tavaly ilyenkor 4 forint, 1971-ben pedig 4.80 forint volt/ a sárgadinnyéé 3.60, a szőlőé 8, a körtéé pedig a minőségtől függően 4, illetve 5.60 forint. Az első-osztályú paprikát 7 forintos áron, a másodosztályút 5 forintos áron kínálják. /mti/

- 5 -

bb 7. móri napok - október 5-7

vid-j u kz

1973. augusztus 10.

elkészült a móri napok programja. a rendezvényre az idén október 5-7 között kerül sor. kiemelkedő eseménynek ígérkezik a móri és a bicskei járás nemzetiségi csoportjainak a találkozója, és a móri nemzetiségi emlékek tárgyi dokumentumaiból rendezett kiállítás, valamint a fejér megyei képzőművészek és a móri járás amatőr művészeinek tárlata. a szakmai tanácskozás sorából kiemelkedik majd a kertbarátok találkozója, ahol a házikertekkel kapcsolatos időszéri feladatokat vitatják meg.

a három nap alatt gazdag kultur- és sportműsor szórakoztatja majd a móriakat és a népes vendégsereget. megrendezik a fejér megyei fuvószenekarok találkozóját és műsort adnak a nemzetiségi művészegyüttesek. az idén is megrendezik a hagyományos szüreti felvonulást, ahol bacchus isten, a szőlőfürtök, valamint a „bíró”, és a „bíróné”, és a népes udvartartásuk jelmezes, színpompás menetében gyönyörködhetnek majd a borvidék vendégei. a sort az idén először a népviseletbe öltözött nemzetiségi művészegyüttesek egészítik majd ki. a móri napok programját a hagyományoknak megfelelően nagyszabású szüreti bál fejezi be. /mti/

--

bb 8. közművelődési program augusztusban

i nn/tm-ju hi

1973. augusztus 10.

a nyár hátralévő részében is mozgalmasnak ígérkezik a hazai közművelődési élet. mint a népművelési intézet illetékesei elmondották az mti tudósítójának, jónéhány folklór-fesztivál, kiállítás, rendezvénysorozat élénkíti a programot. augusztus 16-20 között kerül megrendezésre kalocsa, baja, dunapataj és kecskemét rendezésében a iv. dunamenti folklór fesztivál, amelynek diszeldadását augusztus 19-én a margitszigeti szabadtéri színpadon tartják budapest centenáriuma alkalmából. vásárhelyi lászló rendezésében mutatkoznak be itt dunamenti népek legjobb paraszt együttesei.

/ folyt. köv.

NA

- 6 -

bb 8. / közművelődési program ... 1. folyt./-ju

augusztus 18-20.. között lesz az immár hagyományos hortobágyi híd-vásár. augusztus 19-én és 20-án debrecenben a legjobb kelet-magyarországi népitáncosok találkoznak, míg ugyanezek a napokon békéscsabán nemzetiségi néptánc-fesztivált tartanak. augusztus 20-án debrecenben ismét megrendezik a látványos virágkarnevált. az irodalmi színpadok országos versenyét augusztus 25-26-án visegrádon tartják.

esztergomban a dobó katalin gimnáziumban a napokban nyílik meg az ezer éves esztergom című országos fotókiállítás. debrecenben a horváth árpád művelődési házban augusztus 15-től két héten át tekinthetik meg az érdeklődők a virág a képzőművészetben című tárlatot, s ugyancsak ekkor tart nyitva a virág a bélyegen című kiállítás is. a tatai szoborkertben augusztus 19-től szeptember 8-ig farkas ádám szobrászművész alkotásaiban gyönyörködhetnek az érdeklődők. szerencsen augusztus 26-tól fogadja a nyilvánosságot lenkey zoltán festőművész kiállítása. az esztergomi keresztény muzeumban nagyszabású népművészeti bemutató nyílik augusztus 28-án. különleges dísznövényekben gyönyörködhet a közönség augusztus 31-én és szeptember 4. között debrecenben.

a nyári közművelődési programból figyelmet érdemel még az a csokonaí dalest, amelyet augusztus 13-án rendeznek debrecenben a péterfia utcai általános iskolában. salgótarjánban augusztus 13-tól 18-ig tart nyitva a megyei művelődési központban az ifjuság 73. című fotókiállítás. dunakeszin a józsef attila művelődési központban augusztus 12-én lesz a petőfi brigádok megyei vetélkedője. veszprémben a „hangversenyek a veszprémi várban”, rendezvénysorozat keretében augusztus 17-án liszt ferenc műve, a szent erzsébet legendája, csendül fel, augusztus 30-án mozart koronázási miséjét és a simfonia concertante-t hallhatjuk.

a gyermekek számára kaposvárott a megyei művelődési központban rendszeresen szünidei matinét tartanak, amelynek műsorán gyermekfilmek, tudományos ismeretterjesztő alkotások vetítése szerepel. /mti/

--

NA

7 -

bb 9. husz éves a hódmezővásárhelyi művésztelep

vid-ju -cz

1973. augusztus 10.

husz évvel ezelőtt alakult meg a hódmezővásárhelyi művésztelep. korabeli feljegyzések szerint 1953. augusztus 10-én székely lajosné festő és görög rezső grafikusművész érkeztek oda első vendégként, hogy az alföldi tájat, az ott élő embereket megörökítsék.

a művésztelep hivatalosan ugyan két évtizedes az itteni képzőművészeti hagyományok azonban a régebbi multba tekintenek. ez a vidék, ez a város ugyanis már századunk első éveitől hosszabb, rövidebb időre otthont adott számos kiváló művésznek, alkotó munkához adott inspirációt tornyai jánosnak, endre bélának, rudnay gyulának és másoknak. már a művésztelep megalakításáig nagyon sok jeles művésznk dolgozott vásárhelyen, jórészt a nagy elődök nyomdokain haladva, azok festészeti hagyományait tovább vive.

a képzőművészeti élet új fellendülése azonban két évtizede kezdődött. 1953. óta 291 vendége volt már a művésztelepnek. mintegy husz százalékuk úgy megkedvelte a környezetet, hogy véglegesen letelepedett vásárhelyen. a művészek a két évtized alatt összesen 35.575 napot töltöttek el az alkotóházakban. a számok szerint így minden nap átlagosan legalább 5 művész dolgozhatott volna a városban. a valóság persze ettől eltér, hiszen akadtak időszakok, amikor kevesebben, vagy lényegesen többen vendégeskedtek a telepen.

kezdetben a művészek elhelyezése még nem volt a legkedvezőbb. a városi tanács és a képzőművészeti életünk irányítóinak anyagi támogatásával azonban ma már a város belterületén és a közeli mártélyi tiszaparton is öt-öt kényelmesen berendezett szoba várja a művésztelep vendégeit. a város tucatnyi művészlakás megépítésével is segítette az alkotók letelepedését. jelenleg is épül néhány ilyen műtermes lakás.

a művészek bemutatkozását, a képzőművészeti közízlés fejlesztését jól szolgálja az évenként megrendezésre kerülő őszi tárlat, amelyen minden évben egy-egy művészt tornyai emlékplakettal jutalmaznak. az idén huszadik alkalommal nyílik meg októberben ez a tárlat. vele egyidőben a tornyai plakettet eddig elnyert művészek a város megyessy termében külön kiállításon is bemutatkozik majd. ezzel is megemlékeznek a művésztelep két évtizedes fennállásáról. /mti/

..

- 8 -

bb 10. kulturális műsorajánlat a hét végére

i nn/tm-ju hi la

1973. augusztus 10.

gazdag műsorajánlatban válogathatnak a hét végén a budapestiek, illetve azok, akik a fővárosban töltik szombat-vasárnapot. a fővárosi nagycirkuszban augusztus 12-ig minden este fél nyolckor, illetve szombat-vasárnap délután fél négykor és vasárnap délelőtt 10 órakor is megtekinthető a moszkvai nagycirkusz vendégjátéka. a margitszigeti szabadtéri színpadon szombat és vasárnap este fél nyolckor az érdeklődők az ukrán állami népi együttesrel találkozhatnak, amely nagy sikerrel szerepelt az elmúlt években a világ számos országában, Lengyelországtól az egyesült államokig, vietnamtól franciaországig.

aykosmajori szabadtéri színpadon szombat és vasárnap este 8 órakor kerül színre bisson-mars váltni sem érdemes című zenés bohózat a tabi lászló adaptációjában és simon zsuzsa rendezésében. a főszereplők: schubert éva, almási éva, szombathy gyula. a budai parkszínpadon a hét végén játsszák huszka-martosromhányi: gül baba című háromfelvonásos operettjét, bessenyei ferencsel a címszerepben.

a kertmozik műsorán is jónéhány érdekes filmet találunk. a margitszigeti vörösmarty kertmoziban este 8 órakor a száguldás a semmibe című amerikai filmet vetítik 16 éven felülieknek. a budai kertmoziban a jános vitéz, a rózsavölgyi kertmoziban pedig a száguldás a semmibe van műsoron. a iv. kerületi szabadság kertmozi programján a kétrészes hello dolly című mucisalt találjuk, míg a xix. kerületi hunyadi kertmoziban a betörés című kalandfilmet tekinthetik meg a krimi-kedvelők.

a művészeti seták, látogatások kedvelői számára ígérkezik érdekesnek az a kirándulás, amelynek során a viziváros rejtett emlékeit keresik fel. találkozás vasárnap délelőtt 10 órakor, a clark ádám téren a 16-os autóbusz megállójánál. a mezőgazdasági muzeumban vasárnap délelőtt 11 órakor dr. takács imre tart előadást a budapesti vajdahunyad várjáról.

a magyar nemzeti galériában vasárnap délelőtt 10 órakor a xx. századi magyar festészetről rendeznek tárlatvezetést, míg a magyar nemzeti muzeumban d.kovács tiber ugyanabban az időpontban a bronzkori művészet alkotásait ismerteti. /mti/

..

- 9 -

bb 11. francia telepések templomának nyomaira bukkantak somogyváron

vid/ká-ju hgy

1973. augusztus 10.

a somogy megyei somogyváron folytatott ásások során, az 1091-ben szent lászló által alapított bencés apátsági templomtól mintegy 300 méterre, dr. magyar kálmán, a somogy megyei muzeumok igazgatóságának régésze, egy három hajós bazilika több alapfalára bukkant. - 14 méter átmerőjű, valószínűleg 30 méternél hosszabb templom egyik pillérében későbbi építkezések nyomai is fellelhetők. a templom északi falánál kriptá és román-kori szentély maradványa is előkerült. a templom az 1091-ben idekerült francia telepések temploma lehetett a 14. századig. az épületet a későbbiekben átépítették, illetve a mellette lévő sírokat megbolygatták. a feltárás bizonyította, hogy a templom végső pusztulása a 16. században következett be. ezt mutatják az égett rétegek, gerendamaradványok nyomai. az épület feltárását, a környéken lévő nagyobb kiterjedésű, valószínűleg valyon településsel együtt folytatódik. /mti/

--

bb 12. mit ígér a televízió a jövő hétre?

1 nm/tm-ju hi la

1973. augusztus 10.

kedden a tévében új vidám sorozat indul ,, minden lében öt kanál,, címmel. az első adás közreműködő humoristái: fehér klára, g.szabó judit, radványi barna, mikes györgy és perdi pál. a két olimpia és közben egy világháború című dokumentumfilmben a berlini és a londoni olimpia eredeti felvételeit felhasználva megszólalnak a hajdani magyar aranyérmesek, akik nemcsak győzelmük történetét, hanem a kor sajátos hangulatát is felidézik.

egy világméretű mozgalom történetét és elterjedését mutatja be szerdán a dolgozz hibátlanul című riport-film. utána a thália színházból felvételről közvetítik illyés gyula bál a pusztán című hősi komédiáját kazimir károly rendezésében. a főbb szereplők: kozák andrás, nagy attila, horváth teri, dráhota andrea és harsányi gábor.

/ folyt. köv./

M

- 10 -

bb 12. / mit ígér a ... 1. folyt./-ju

beremendre vezet csütörtökön a ,, belépés csak tv-nőzöknek,, sorozat új epizódja, ahol az alkotmány napján átadásra kerülő új cementgyárból láthatunk helyszíni közvetítést. este kerül képernyőre Bánki Zsuzsa irodalmi műsora, ,, nincs mese?!,, címmel.

pénteken Leoncavallo : Bajazzók című operáját láthatjuk nszk tv-filmen, majd Oláh Gábor rendező filmjében Kardos László irodalomtörténéssel ismerkedhetünk meg.

szombaton a slágermuzeum adásában többek között Lehoczky Zsuzsa, Psota Irén, Bodrogi Gyula szerepel. ezt Gregor Peck főszereplésével a ,, ne bántsd a fekete rigót,, című amerikai film követi.

vasárnap vetítik a Kellér Andor vidám írásaiból összeállított ,, hegynek fel,, című műsort, majd az Interforum gálaestjén fiatal művészek adnak hangversenyt. végül a veszprémi tv-találkozó díjnyertes filmjei közül az ,, egy óra három arc,, című kerül képernyőre Darvas Lili főszereplésével. /mti/

M

- 11 -

bb 13. eredményes intézkedések az éjszakai műszakban dolgozó textilmunkásnők helyzetének könnyítésére

1 ol./tm szb sb la

1973. augusztus 10.

a könnyűipari ágazatban, ahol mintegy 350.000 nő - a szocialista iparban foglalkoztatott nőknek 50 százaléka - dolgozik, az asszonyok, lányok megközelítőleg 40 százalékát foglalkoztatják három műszakban, illetve folyamatos munkarendben. ez utóbbi leginkább a textilipari alágazatra, ezen belül is a pamutiparra a legjellemzőbb.

nemrégiben, amikor a minisztériumban a társadalmi szervekkel együttműködve megvizsgálták az iparban dolgozó nők helyzetét, megállapították, hogy a vonatkozó határozatok nyomán az üzemekben sok eredményes intézkedés született, amellyel elsősorban a több műszakos munkahelyeken dolgozó nők gondjain kivántak enyhíteni. a kollektív szerződések általában mentesítik a többgyermekes, illetve gyermekeiket egyedül nevelő anyákat az éjszakai munka alól. közülük azok dolgoznak éjjel, akik családi okok, vagy a magasabb kereset miatt önként vállaltak éjszakai munkát. egyes vállalatoknál, ahol kevés nő dolgozott éjszakai műszakban teljesen mentesítették őket a harmadik műszak alól. ahol erre a megoldásra nem volt lehetőség - főként a textilipari üzemekben, - a nők foglalkoztatását lehetőleg a délelőtti és a délutáni műszakokra koncentrálnak. több vállalat azt is elhatározta, hogy a lehetőségek szerint még a délutáni műszakos nők arányát is csökkenti.

a textilipari rekonstrukció előnyeit, kedvező hatását kihasználva - kevesebb munkás-kezet igénylő hatékonyabb termelő berendezések álltak munkába, csökkentett felügyeletű műszakokkal dolgoznak; nőtt a szervezettség színvonala - 1971-72. között több mint 2000-nel csökkentették az éjszakai műszakban foglalkoztatott nők számát. előreláthatólag a textiliparban 1975-ig még mintegy 1500 nőt mentenek fel az éjszakai műszaktól. az ágazat nőmunkásainak 72 százaléka azonban még a jelenlegi ötéves terv végén is három műszakos munkarendben dolgozik majd. ebből következik, hogy várhatóan - a számításba vehető fejlesztések ellenére - a nők éjszakai foglalkoztatásának teljes körű megszüntetése az elkövetkező évtizedben sem oldható meg, hiszen növekednek a textiliparral szemben támasztott követelmények, bővíteni kell a belföldi ellátást, gazdagítani a választékot, s mind magasabb színvonalon kell kielégíteni az export-igényeket is.

éppen ezért az éjszakai műszakba vont nődolgozók számának jövőbeni lehetséges csökkentése mellett most a minisztérium - szoros együttműködésben a társadalmi szervekkel - arra törekszik, hogy elsősorban az éjszakai munka feltételeinek, körülményeinek jelentős javításával, valamint további munkaidőcsökkentéssel tegye kedvezőbbé a textilipari nőmunkások helyzetét.

/folyt.köv./

8.00/szb

-12-

bb 13. /eredményes intézkedések... 1. folyt./-szb

a fokozottabb anyagi megbecsülés, a fizikai munka megkönnyítését célzó gépi fejlesztések, a munkakörülmények egyéb terhelő hatásainak enyhítése, az üzemegészségügyi ellátottság, a gyermekintézmények fejlesztése /két év alatt 700 férőhellyel gazdagodott a vállalati kezelésben levők hálózata/, és a szociális ellátottság általános javítása mellett a vállalatok a maguk portáján sokrétű kezdeményezéssel próbálják segíteni a nők otthoni munkáját is. legáltalánosabb formája ennek az üzemi étkeztetés kiterjesztése. a minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatoknak csaknem egyharmada - zömmel a saját kezelésű konyhával rendelkezők - lehetővé tette, hogy az asszonyok kész vacsorát vihessenek haza, kedvezményes, illetőleg önköltséges áron. így tesznek többek között a kender-juta- és textiliparnál, a magyar selyemipar vállalatnál, a budapesti hárisnyagyárban és több nagy vidéki vállalatnál. sok üzemben hús-, zöldségelárusító helyeket hoztak létre, ahol pedig már volt ilyen, gondoskodtak arról, hogy bővüljön a választék. vásárlási akciókat is szerveznek a dolgozók családjainak tartós élelmiszerekkel - burgonyával, hagymával, almával, füstölthussal, - történő ellátására. másutt minimális térítéssel, a nagycsaládosoknak pedig térítésmentesen kölcsönöznek háztartási gépeket. sok üzemben ingyen mosnak a dolgozók családtagjaira, s nem egy üzemben, amellet, hogy szabás-varrás tanfolyamokat rendeznek, megteremtik a varrási lehetőségek feltételeit is.

mindez csupán része a sokoldalú gondoskodásnak, hiszen a könnyűipari vállalatok negyedik ötéves terv időszakában mintegy kétmilliárd forintot fordítanak a dolgozók munka- és szociális körülményeinek javítására. /mti/

--

bb 14. az őszi betakarításra készülnek szolnok megyében

vid-kz szb la

1973. augusztus 10.

megkezdtek az őszi betakarítás előkészítését szolnok megyében. a megye mezőgazdasági üzemei az első félévben kétszázötvenöt millió forint értékű kombájnokokat, szállító, szárító és bálázó gépet, s egyéb eszközöket vásároltak, jórészt az aratáshoz. most már az őszi betakarítás gépeit keresik. a megyei agroker vállalat százmillió forint értékű készlettel áll a rendelkezésükre. a közös gazdaságok folyamatosan vásárolják a különböző kukorica, cukorrépa és napraforgó betakarító gépeket, gépsorokat. a megye jelentős részén iparszerű zárt rendszerben termesztik a kukoricát és a cukorrépat. főként ezeket érdeklik a francia licenc alapján készült kukorica adapterek, valamint a cf, ck és a cr típusú betakarító gépsorok. kapható a megyében csehszlovák gyártmányú répafelszedő gép is. a rizs betakarításának gépesítésére is nagy gondot fordítanak. a meglévő géppark kiegészítésére ötven szovjet gyártmányú kombájnt rendeltek a nagykunsági gazdaságok. /mti/

8.15/szb

-13-

bb 15. kisüzemek exportja fejlődő országokba

i ol/tm szb sb la

1973. augusztus 10.

a hazai ipari szövetkezetek az idén is több komplett kisüzemet exportálnak a hungarocoop útján és szervezésében, elsősorban a fejlődő országok ipartelepítésének elősegítésére. 1970-től napjainkig főként az vdk-ba szállítottak ilyen kisüzemeket az egyszerűbb fogyasztási cikkek - faipari termékek, kerámia és cement-mozaik előállítására. az érdeklődés nagy, hiszen ezek a szinte bárhol letelepíthető kisüzemek minden nagyobb előkészület és külön beruházás nélkül munkába állíthatók. legutóbb nigéria érdeklődött faipari, valamint drótfonó, kovácsoló, kréta-üzrm és kézi szövőde iránt. a jemeni arab köztársaság igényeinek megfelelően acél- és épület-szerkezetek, mezőgazdasági szerszámok, műanyagok, elektromos szerelvények és evőeszközök gyártására alkalmas üzemek szállításáról küldtek ajánlatot a távoli országba. a vállalkozók között van a miskolci vasipari-, a fönix-, a budapesti építőipari-, a minőségi bőrdiszmü-, és a jászfényszaru vegyesipari szövetkezet is. /mti/

--

17. új gyár dunaföldváron

vid./ká gi hgy

1973. augusztus 10.

befejezéséhez közeledik az oxigén- és dissousgázgyár vállalat dunaföldvári dissousgáz-gyárának építése és szerelése. a 72,5 millió forint beruházással épülő létesítményhez karbidraktár, acetilénfejlesztő, kompresszor- gáz-töltőtér, kazánház, vízmű, továbbá iroda, étterem és öltöző tartozik. az új üzem évente 2.000 tonna dissousgázt gyárt majd hegesztésekhez. /mti/

--

va szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 1.sz.hirünk /új gazdája .../3.bek.5. sorában a szöveg helyesen:

... a helyes állami intézkedések m e g s z ü l e t é s é t,

majd végrehajtásukra ...

ugyanezen bek. 7. sorában a szöveg:

... az elmúlt n é g y év során ...

/mti/ 9,35/gi

--

9,35/gi.

10¹⁰⁰⁰

-14-

bb 18. több mint egymilliárd devizaforint aktívum - bővül a nemzetközi kooperáció és szakosítás - dr. biró józsef a külkereskedelem félévi eredményeiről és feladatairól

t sl/tr szb sb hgy

1973. augusztus 10.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter pénteken tájékoztatta az újságírókat a külkereskedelmi forgalom első félévi alakulásáról, a további kilátásokról és a teendőkről.

elmondta, hogy a tervszerűbbé vált termelés külkereskedelmünkben is kedvezően érezteti hatását. első félévi forgalmunk 11 százalékkal volt nagyobb, mint a múlt év azonos időszakában. a rubelelkszámolásu országokkal az előirányzatnak megfelelően 5 százalékkal, a dollárelszámolásu államokkal pedig mintegy 23 százalékkal nőtt árucserénk. összes exportunk 20 százalékkal volt magasabb, mint a múlt év első felében, a két reláció közötti megoszlás azonban itt sem azonos. a szocialista országokba 15, a nem szocialista államokba pedig 31 százalékkal több árut szállítottunk, mint egy évvel korábban. az import összességében három százalékkal nőtt, ezen belül a nem rubel elszámolásu országokból 16 százalékkal több, a rubelelkszámolásuakból pedig 4-5 százalékkal kevesebb árut hoztunk be, mint tavaly ilyenkor.

a nyugati országokkal jelentős mértékben megnőtt forgalmunk, különösen az exportban erősen közrejátszottak konjunkturális tényezők. például a kohászati termékek, egyes mezőgazdasági cikkek ára lényegesen emelkedett, ami az exportból származó bevételünket fokozta.

külkereskedelmi forgalmunk egyenlege javult. a tavalyi első félévi egymilliárd devizaforintos passzívummal szemben 1973 első félévét több mint egymilliárd devizaforintos aktívummal zártuk. a rubelelkszámolásu egyenleg kétmilliárd devizaforinttal, a dollárelszámolás egyenlege pedig 0,4 milliárd devizaforinttal kedvezőbb, mint egy évvel korábban.

a külkereskedelem strukturájában is megfigyelhetők bizonyos változások. a szocialista országokkal folytatott külkereskedelmünkben az átlagosnál gyorsabban nőtt a gépek és berendezések kivitele, ezek részaránya 35-ről 39 százalékra emelkedett. nem mondható el ugyanez az importról, mivel a beruházások növekedési ütemének mérséklése miatt most kevesebb gépet hoztunk be, mint tavaly ilyenkor. szocialista importunkban a gépek részaránya 30-ről 24 százalékra esett vissza. e negatív hatást nem tudta ellensúlyozni a fogyasztási iparcikkek importjának 22 százalékos növekedése. a szocialista országokból származó behozatalunk ezért volt most alacsonyabb, mint egy évvel ezelőtt.

/folyt.köv./

10,15/gi

10¹⁰⁴⁵

-15-

bb 18. /több mint ... 1. folyt./gi

a nem szocialista országokból is 14-15 százalékkal kevesebb gépet hoztunk be, mint tavaly ilyenkor, viszont erősen fokozódott különböző anyagok és alkatrészek, fogyasztási iparcikkek és könnyűipari anyagok importja. ugyanakkor a tőkés országoknak 35 százalékkal több gépet és berendezést, 75 százalékkal nagyobb értékű kohászati anyagot szállítottunk, mint egy évvel korábban, de csökkent az élőállatok, a huskészítmények kivitele.

a jelek arra mutatnak, hogy az év második felében is folytatódik nemzetközi gazdasági kapcsolataink dinamikus fejlődése, bár a prognózisok a nem szocialista piacok konjunktúrájának bizonyos lanygulását jelzik. nem valószínű, hogy az év végéig fenn tudjuk tartani az első félévben elért exportnövelési ütemet, 1973. évi külkereskedelmi forgalmunk azonban várhatóan a tervezettnél kedvezőbb, az export növekedése az előirányzottnál nagyobb lesz. a második félév egyik legfontosabb feladata, hogy a hosszulejratu szerződésekkel összhangban növekedjék a szocialista országokba irányuló export, s egyben az importot is fokozzuk ezekből az államokból.

dr. biró józsef nemcsak az idei első félév, hanem az öt-éves terv első felének külkereskedelmi tendenciáit is kedvezőnek tartja. nemzetközi gazdasági kapcsolataink többéves távon is a tervben előirányzottnál gyorsabb ütemben fejlődtek, számottevően bővült a kooperáció, a szakosítás. devizahelyzetünk az 1970-71. évi ismeretes negatív jelenségek után az utóbbi másfél évben nagymértékben javult, hazánkat a nemzetközi áru- és pénzpiacokon igen kedvezően ítélik meg. külkereskedelmi mérlegünk pozitív alakulásában rajtuk kívül álló világgazdasági tényezők is közrejátszottak, mint például az árváltozások, a nyugati országok gazdasági konjunktúrája, a nyugati inflációs folyamat, amely általában számunkra előnyösen hatottak. hangsúlyozta azonban a miniszter, hogy az évek óta tartó és időnként felerősödő nyugati monetáris válság hátrányosan hat a nemzetközi kereskedelemre, mert növeli az üzletkötések kockázatait, ezzel megnehezíti az üzleti kalkulációt, és emeli az üzletkötések járulékos költségeit. utalt arra, hogy a tőkés pénz- és árupiacokon végbe menő változások az egyes valuták forintárfolyamának módosítását is szükségessé tették. az nszk márka és az osztrák schilling felértékelését, valamint a különböző tőkés valuták pénzpiaci helyzetének alakulását követve egyes valuták forintárfolyamait emeltük, más valuták, mindenekelőtt a dollár árfolyamát pedig csökkentettük. vállalatainknak tehát export és importtevékenységükben a forintárfolyamok esetleges módosulásával is számolniuk kell.

/folyt. köv./

10,20/gi

Tólegr

-16-

bb 18. /több mint ... 2. folyt./gi

a vállalatoknak a konjunkturális, az inflációs és egyéb piaci hatásokat ugyanugy figyelembe kell venniük, mint a valutaértékek változásait. vállalataink üzletkötéseiknél megválasztásával, ugynevezett védklauzulák alkalmazásával, valamint árfolyamkockázatok elleni biztosítással védekezhetnek a le- és felértékelések, az árfolyamingadozások okozta veszteségek ellen. a tapasztalatok szerint a külkereskedelmi, ipari és mezőgazdasági szakemberek ismerik és alkalmazzák is ezeket a módszereket, ennek köszönhető, hogy a számunkra összességében előnyös világgazdasági áralakulást ki tudták használni.

a szocialista országokkal folytatott kereskedelmünk fejlődésére a tőkés valutáris rendszer válságának nincs érdemi kihatása. a tervszerű áru- és pénzkapcsolatok megfelelő alapot biztosítanak forgalmunk zavartalan bővítéséhez. igen fontos, hogy a komplex program jegyében mind teljesebbé váljon országaink között a korszerű és hatékony munkamegosztás. az ötödik ötéves tervre való felkészülés során a szocialista országokbeli partnereinkkel folytatott előzetes megbeszéléseink azt mutatják, hogy az együttműködés dinamikus fejlődésének perspektívái hosszabb távra is kedvezőek.

a kooperációk kiépüléséről szólva is kiemelte a miniszter a kgst országok jelentős eredményeit. a tagországok az elmúlt két évben 14 többoldalú gyártásszakosítási egyezményt kötöttek, s további 43 egyezmény kidolgozása van folyamatban. közösen foglalkoznak a kgst országok a többi között a közlekedési problémáinak hosszabbtávú megoldásával, vizsgálják a vaskohászati kapacitások optimális létesítésének módjait. nagyjelentőségű a szovjetunió és az európai szocialista országok egyesített energiarendszerét összekötő 750 kilovoltos vezeték megépítésének terve, előrehaladt az atomerőművek reaktorberendezéseinek és részegységeinek gyártásszakosításával kapcsolatos munka. eredményesen valósul meg a szocialista országok számítástechnikai programja.

együttműködésre törekszünk a nem szocialista országokkal is. vállalataink az elmúlt évben mintegy 50 kooperációs megállapodást kötöttek tőkés országbeli partnereikkel, s az ilyenfajta kooperációs szerződések száma elérte a 300-at. az együttműködés új területe a szolgáltatási kooperáció, amelynek első példaként a magyar hajó- és darugyár, valamint az ibusz, a platten see yacht, charter kg nszk-beli céggel írt alá megállapodást. az nszk-beli cég a magyar hajó- és darugyártól 60 vitorlášhajót vásárol, s azokat az ibusz-szal közösen a balatonon üzemelteti.

/folyt. köv./

-17-

a deviza megfelel

Tólegr

v

bb 18. /több mint ... 3. folyt./gi

a miniszter negatív jelenségnek tartja, hogy a nyugati országokból származó licenck vásárlásában egy idő óta hanyatlás tapasztalható. a kohászat és a gépipar részére 1971-ben még 38, 1972-ben 23, az idei első félévben pedig mindössze kilenc licenc és know-how vásárlására adtak ki elvi engedélyt. e kedvezőtlen tendenciát némiképpen enyhíti a termelési kooperációs szerződések keretében átvett know-how-ok növekvő száma.

a licenck átvételének fontos és kedvező új eleme a szocialista országokkal kialakuló szellemi értékcseré. a legutóbbi félévben szovjet szabadalmakat vásároltunk a hazai szárazelem-ellátás javítására, a timföldgyári kalcináló kemencék hatásfokának javítására. csehszlovák licenccel a felszíni szénkitermelés munkaerő-igényének csökkentését, ndk-beli tárlalmánnyal textilipari műszereink fejlesztését segítik elő.
/mti/

--

bb 16. halálos balesetek

/tr gi hgy

1973. augusztus 10.

fejér megyében seregélyes határában müller karlheinz 34 éves technikus, nszk állampolgár, unsleben-i lakos személygépkocsijával, amelyet nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, a kanyarban áttért a baloldalra, és nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehéngépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, müller waltneke 43 éves háztartásbeli, nszk állampolgár unslebeni lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a személygépkocsi vezetőjét súlyos, egy utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba.

dunaujváros belterületén józsa éva 20 éves eladó, dunaujvárosi lakos figyelmetlenül, féktávolságon belül egy személygépkocsi oldalának ment, amely elütötte. a leány olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

szolnok megyében kunszentmártonon tóth ferenc 47 éves gépkocsivezető, helyi lakos személygépkocsival a megengedettnél gyorsabban hajtott és elütötte vörös zoltán 10 éves tanuló, miskolci lakos gyalogost, aki a gyalogjárdáról a gépkocsi elé szaladt. a kisfiú olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt.

/folyt.köv./

x x x

10,30/gi

-18-

bb 16. /halálos ... 1. folyt./gi

borsod megyében a leninvárosi strandfürdőben feltehetően rosszullét következtében a vízbe fulladt kiss lászló 17 éves segédmunkás, balkányi lakos, a körülmények tisztázására vizsgálat indult.

csongrád megyében a nagymágocsi sallai mezőgazdasági tsz nádashalmi buzatarlóján ifj. katona jános 33 éves traktorvezető, nagymágocsi lakos, a bálázó gépnél a felgyülemlett szalmát szabálytalanul a gép leállításánál akarta elszedni, miközben a gép elkapta. a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a törökszentmiklósi állami gazdaság szenttamási üzeme egységében nagy istván 61 éves nyugdíjas, kétpói lakost, aki egy gödörben körülbelül egy méteres fűben aludt, az arra haladó traktor szántás közben halálra gázolta. /mti/

--

bb 19. a lottó e heti nyerőszámai:

/tr gi hgy

1973. augusztus 10.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint békéscsabán a szabadtéri színpadon megtartott lottószóroláson a 32. játékhéten a következő számokat húzták ki:

6, 45, 49, 69, 71.

/mti/

--

bb 20. kalinyini küldöttség somogyban

vid./ká gi hgy

1973. augusztus 10.

somogy szovjetunióbéli testvérmegyéjéből, kalinyinból pénteken öttagú küldöttség érkezett somogyba, baráti látogatásra, ny. ny. kilosnyikovnak, a kalinyini területi pártbizottság agitációs és propaganda osztálya vezetőjének vezetésével. a küldöttség somogyi tartózkodása során tanulmányozza a gazdasági, tanácsai és társadalmi szervek munkáját, ellátogat több állami gazdaságba, termelőszövetkezetbe és ipari üzembe, találkozik a megyei vezetőkkel. /mti/

--

10,00/gi

-19-

bb 21. Öregek napközi otthona és petőfi emlékkönyvtár bicskén

vid-ká szb hgy

1973. augusztus 10.

fontos létesítménnyel gazdagodott a fejér megyei bicske nagyközség: pénteken ünnepélyesen felavatták az öregek napközi otthonát és a petőfi emlékkönyvtárat. az egymillió kétszáz ezer forintos költséggel emelt korszerű épület hármasszögű szöglettel: nappal mintegy negyven idős, magányos bicskei lakos talál második otthonát a falai között, este pedig klubhelyiséggé alakul át az öregek napközi otthona. az új épületben kapott helyet a petőfi emlékkönyvtár is, ahol 5 000 kötet könyv várja a betűszerező bicskeieket. az új létesítményt dr. sas józsef, a bicskei nagyközségi tanács elnöke adta át rendeltetésének. /mti/

--

bb 22. bezárta kapuit a népek barátsága nyári egyetem

vid-ká szb hgy

1973. augusztus 10.

pécsett, az orvostudományi egyetem előadótermében a pénteki záróünnepséggel véget ért a népek barátsága xv. nyári egyetem. az elmúlt hónapban az egymást váltó két kurzuson kilenc országból több mint háromszázan vettek részt. a hallgatók megismerkedhettek hazánk politikai, gazdasági és társadalmi életével, a kétezres éves pécs multjával és jelenével, baranya szép tájával és híres végváraival, a többnemzetiségű táj néprajzával. tanulmányozták iskolarendszerünket, irodalmi és művészeti életünket.

a záróünnepségen a nemzetek képviselői köszönetet mondtak a baráti vendéglátásért. sokan már most bejelentették, hogy jövőre is részt kívánnak venni a tit népek barátsága nyári egyetemén. /mti/

--

11.17/szb

Tóth

-20-

L

bb 23. bezárult a hetedik országos honismereti diáktábor

vid./ká gi hgy

1973. augusztus 10.

a festői szépségű vásárosnaményi tiszaparton rendezett hetedik országos honismereti diáktábor - amelynek 120 résztvevője megismerkedett szabolcs-szatmár megye munkásmozgalmával, tsz-történetével, irodalmi és népzenei emlékeivel - pénteken bezárta kapuit. ez alkalommal adták ki a díjakat a két hét alatt született legjobb pályaművek szerzőinek is. /mti/

--

bb 24. közlekedési balesetek

mm gi hgy

1973. augusztus 10.

szántó béla 54 éves üzletkötő, budapesti lakos személygépkocsijával a iii. kerület, szentendrei ut és mátyás király ut kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte simon imréné 62 éves takarítónő budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. szántó béla ellen eljárás indult.

a viii. kerület festetics utca 3-5 szám előtt egy mozgásban lévő 23-as jelzésű villamosra akart fellépni kovács józsef 24 éves kőműves tápiószelci lakos, de visszaesett és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. kovács józsefet a mentők kórházba szállították.

tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget kalocsai józsef 39 éves gépkocsivezető budapesti lakos a xxii. kerület, dunafürdő utca és kassai utca kereszteződésében és összeütközött egy másik tehergépkocsival, amelynek vezetőjét, bende jános 43 éves gépkocsivezető, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. kalocsai jános ellen eljárás indult.

a xi. kerület gellért rakpart és döbrentei tér kereszteződésében bakos györgy 38 éves autóbusszvezető, budapesti lakos egy 7-es jelzésű autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetőjét, laki istván 30 éves ellenőr budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. bakos györgy ellen eljárás indult.

faludi mihály 40 éves tanár budapesti lakos személygépkocsijával nem tartotta be a követési távolságot, és a vii. kerület dózsa györgy ut 74 szám előtt egy tehergépkocsinak ütközött. faludi mihályt könnyű, utasát, faludi mihályné 31 éves tanárnő budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

--
21-

Tóth

bb 25. új uttorótábor borsodban

vid.ká g1 ngy

1973. augusztus 10.

a borsod megyei szőlősgazdálkodó község határában lévő lászipusztán pénteken felavatták a megye hetedik állandó uttorótáborát. a száz gyermeket befogadó sátorotábor hideg-melegvizes zuhanyozókkal és konyhával látták el. az új létesítmény jelentős társadalmi segítséggel épült fel. /mti/

bb.26. kemaróvi küldöttség nógrád megyében

vid.ká/a/ngy

1973. augusztus 10.

nógrád megye szovjetunióbeli testvérmegyéből, kemaróvóból háromtagú delegáció érkezett pénteken salgótarjánba olgatiskina a kemaróv megyei szakszervezeti tanács titkára vezetésével. a delegációt -, amely nyolc napot tölt nógrád megyében, fogadja lipák józsef, a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának vezető titkára. a küldöttség tagjai látogatást tesznek a megyei pártbizottság székházában, salgótarjáni és balassagyarmati üzemekben, találkoznak a szocialista brigádokkal. /mti/

bb 27. felhasználható: 16 óra után!

népi cserépkultúra-történeti kiállítás szekszárdon

vid-ká g1 -cz

1973. augusztus 10.

a népi cserépkultúra történeti fejlődését szemléltető kiállítás nyílt pénteken a szekszárdi új népművészeti boltban. az országos népművészeti napok eseményeinek sorozatában rendezett kiállításon különböző tájegységek népművészeti szövetkezeteiben munkálkodó fazekas népművészmesterek legazobb alkotásai láthatók. köztük szekszárd, mohács és hódmezővásárhely hírneves fazekasdinasztiáinak művészi cseréptányérai, korsói, bokályói, szilkői, bödönjei és a modern lakásba is illő padlóvázái. ritka érdekességnek számítanak steig istván szekszárdi fazekasnak, a népművészet mesterének habán kerámiai.

a kiállítás augusztus 23-ig tekinthető meg. /mti/

12.55/g1

-22-

bb 28. időjárásjelentés

szb -cz

1973. augusztus 10.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 10-én, pénteken 13 órakor:

napos idő

dél-délnyugat - és közép-európában ismét lazas lezálló légmozgások alakítják az időjárást, hatásukra kevés a felhő, általában napos, száraz, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű az idő. a brit-szigeteken és skandináviában ezzel szemben változó-köny, sokfelé szeles, csapadékos időjárást okoznak a délnyugatról áramló óceáni származású levegőknek enyhébb és hűvösebb hullámai. az óceáni levegő előreláthatólag a következő 36 órában még nem éri el közép-európát.

hazánkban csütörtökön száraz, napos, mérsékelt meleg idő volt, a hőmérséklet kora délutánra általában 23-28 fokig emelkedett, pénteken hajnalra, szeszélyes területi eloszlásban 7-15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, száraz idő, 11 órakor 21-25 fok között váltakozott a hőmérséklet az ország területén.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 21 fok volt, a százéves átlagnál 0,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átlazámitott légnyomás 770 milliméter, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 22 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

derült, napos, száraz idő. gyenge, a nappali órákban kissé megerősödő, délkeleti, déli szél. a nappali felmelegedés tovább erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-31 fok között.

a duna vízállása budapesten 220 centiméter.

/mti/

--

13.00/szb

-23-

29. megnyitották a kézműipari vállalat új belvárosi üzletét

1973. augusztus 10.

Újra megnyitották a váci utca 10 szám alatt átadták rendelkezésükre a fővárosi kézműipari vállalat új belvárosi üzletét. a megnyitót megelőző sajtótájékoztatón bossányi györgy igazgató elmondta, hogy mintegy 140 ezer forintot fordítottak a „charm” modell és divatáru bolt létrehozására. a nyitókészlet mintegy másfél millió forint értéket képvisel. a felsőruházati cikkeket, kötöttáru, bőrdiszkrét és modern kivitelű cipőket a 13 ezer dolgozót foglalkoztató fkv legszebb termékeiből válogatják. az utánpótlás biztosított; hiszen a hétezer fős cikket gyártó kiváló vállalat az idén újabb hat középüzemet létesített; három szolnokon, kettőt nógrád, egyet pedig csongrád megyében. ezeknek az a feladatuk, hogy a saját üzlethalózat, egyben az egész bel- és külkereskedelem áruválasztékának bővítését szolgálják. számolnak azzal, hogy az új bolt, csakugy mint a múlt évben a haris-közben, a bőripari vállalattal közösen megnyitott bőrszaküzlet sok vásárlót vonz majd.

a legközelebbi tervekről szólva az igazgató elmondta, hogy még az idén ősszel - ugyancsak a főváros centenáriuma-nak, és a vállalat husz éves jubileumának jegyében - a város-ház utcában nyitnak hasonlóan szép, korszerű üzletet, amelynek áruellátása, valamint a bel- és külkereskedelmi kötelezettségek minél színvonalasabb teljesítése érdekében két nagy alapanyag szállítóval, a győri pamutszövő és műbörgyárral, valamint a lenfonó és szövőipari vállalattal a közeljövőben szocialista szerződést kötnek. ez egyébként kiterjed majd a közös piacutatásra, és a gyártmányfejlesztésben való együttműködésre is. /mti/

..

30. idegenforgalmi gyorsmérleg a balatonról: eddig kevesebb vendéget fogadtak, mint tavaly - forgalmasnak ígérkezik a fődény utolsó harmada

1973. augusztus 10.

a balatonon megkezdődött a főszezon utolsó harmada. az idegenforgalom ezekben a napokban éri el csúcspontját. napjában átlagban minegy 300 ezer ember tartózkodik a magyar tenger 40 nyaralótelepén. a hétvégi forgalom, jó időjárás esetén, a helyi lakosokkal együtt már megközelíti a 400.000-et.

/ folyt. köv/

-24-

30. idegenforgalmi.....folyt./

balatonon még a derekán vagyunk, de a két megye idegenforgalmi hivatala, a balaton-tourist és a sio-tour, már elkészítette a nyári szezon eddigi szakaszának gyorsmérlegét. eszerint - bár az érdeklődés a balaton iránt nem csökkent - a statisztika adatait tekintve az idegenforgalom elmarad a tavalyi év azonos időszakához képest. a szezon

kezdeti heteiben, elsősorban a változókéony időjárás miatt, jóval kevesebben látogattak el a tó partjára, mint a korábbi esztendőben. a tó északi partján a balatontourist szálláshelyeit júliusban például 17,5 százalékkal kevesebben vették igénybe, mint az elmúlt szezon azonos hónapjában. a statisztika tükrében valamennyi szállásnemenél megállapítható, hogy csökkent a szocialista országokból érkező turisták száma és alacsonyabb volt a belföldi idegenforgalom is. a veszprém megyei parton ugyanakkor növekedett a nyugat-európai országok és más földrészek turistáinak száma.

a déli parton a sior szálláshelyeit a tavalyi 149.000-rel szemben az idén csak 145.000-en vették igénybe. a vendégnapok száma most 85.000-rel alacsonyabb, mint a múlt év hasonló időszakában. a déli parti kempingekben nyolcezerrel kevesebb külföldi bérelt helyet az idén, mint a tavalyi szezon megfelelő időszakában. érdekes, hogy a belföldi vendégek száma ugyanakkor tízezerrel meghaladja a tavalyit. a somogyi oldalon is - hasonlóan, mint az északi parton - kevesebb csehszlovák és ndk-beli turista üdült, mint tavaly. ugyanakkor a szovjetunióból érkező vendégek száma háromszorosára emelkedett. a déli parton is tovább növekedett a nyugati vendégek száma. az nszk-ból érkezett vendégek száma megkétszereződött a tavalyihoz képest. a legszembetűnőbb az afrikai országokból érkező turisták számának növekedése, amely több mint 250 százalékos emelkedést mutat.

összesítette eddigi forgalmát a mahart balatonon üzemeltetése is. július 31-ig a hajók utasainak száma jóval meghaladta az egymilliót. a kompok háromnegyed millió személyt és csaknem 200.000 gépjárművet szállítottak a tihany-szántódi rév között.

a balatonon főszezon utolsó harmadának megélénkült vendégjárásából arra következtetnek, hogy a következő hetekben megjavulhat a magyar tenger statisztikája. az idegenforgalmi szervek mindkét parton gazdag programmal és kedvezményekkel igyekeznek meghosszabbítani a balatonon szezont. /mti/

-25-

bb 31. dániában vendégszerepel veszprém város vegyeskara

vid.-k4 gi -cz

1973. augusztus 10.

veszprém város vegyeskara kovács jánosnak, a veszprémi városi tanács elnökhelyettesének vezetésével pénteken ötnapos koncert-turnéra a dániai gladsaxe-ba utazott. a veszprémi kórus külföldi tartózkodása során több hangversenyt ad. /mti/

bb 32. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig:

gi -cz

1973. augusztus 10.

1. olvasó népért mozgalom
2. országos színjátszó napok
3. szakmunkástanulók
4. alkotmány-ünnepi program
5. a zsolnay kerámia
6. hétvége budapestén
7. móri napok
8. köznevelődési program
9. művésztelep
10. műsorajánlat
11. templomrom somogyban
12. tv program
13. textil munkások helyzete
14. őszi betakarítás
15. kisüzemek exportja
16. balesetek
17. új gyár
18. bíró-nyilatkozat
19. lottó
20. kalinyini küldöttség
21. öregek napközi otthona
22. nyári egyetem
23. ismereti diáktábor
24. balesetek
25. uttörőtábor borsodban
26. kemarovo-i küldöttség
27. cserépkultúra
28. időjárás
29. divatüzlet a váci utcában
30. balatoni jelentés
31. vegyeskar
32. hírjegyzék

/mti/

-.-

- 26 -

bb 33. 30.000 hektárt öntöztek a hajduságban

vid.-kz gi -cz

1973. augusztus 10.

augusztus első hetében ismét teljes kapacitással dolgoztak az öntözőberendezések a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben. az öntözésre berendezett 41.000 hektárból eddig több mint 30.000 hektár kapott mesterséges esőt. csaknem a kétharmada a kapásokra hullott, a többi a rizsföldek, a kertészetek és a legelők kapták. különösen jól kamatoztatták az öntözési lehetőséget az ország leghosszabb mesterséges folyója, a keleti főcsatorna mentén. a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetben mintegy 2500 hektárt öntöztek, s ennek jelentős része a kukorica volt. a kabai vörös csillag tsz-ben mintegy 900 hektáron termelnek az idén cukorrépat. a korábbi esztendőkhöz képest jelentősen megnövelt területen öntözik is a növényt. a hortobágyon és a környékbeli gazdaságokban a legelőket árasztják el vízzel a száraz nyári napokon. a hajdusági közös gazdaságok öntözővíz igényét korlátlanul fedezte a tiszántúli vízügyi igazgatóság, s továbbra is állandóan magas vízszinten tartja a keleti főcsatornát és a fűrtrendszerek csatornáit. /mti/

-.-

bb 34. elkészült szombathely új filmszínháza

vid/kz-ju hgy

1973. augusztus 10.

szombathelyen, a város szívében elkészült az új savaria filmszínház. az építésére és berendezésére mintegy 25 millió forintot költöttek. ez jelenleg az ország egyik legmodernebb filmszínháza. nemcsak érdekes építészeti megoldásával, impozáns megjelenésével hívja fel magára a figyelmet, hanem magas technikai színvonalával, kulturált belső kialakításával is. a csupaüveg hatalmas váró, a süllyesztett, ötledelem beépített ruhatár, a csupacsempe kiszolgáló helyiségek, a félkörben ívelő széles feljárók, a műfű, a távfűtés, a klímaberendezés, a hat-száz személyes nagyterem, a 17x7 méteres különleges vetítövászón, a legkorszerűbb vetítőberendezés, s a különálló kamaramozi terem egyaránt a közönség kényelmét szolgálja. /mti/

-.-

14.25/ju

- 27 -

NA-1605

bb 35. uj Lakberendezési áruház salgótarjánban

vid/ká-ju hgy

1973. augusztus 10.

három- és fél hónappal határidő előtt befejeződött a vidék egyik legnagyobb és legkorszerűbb lakberendezési áruházának kivitelezése, salgótarjánban, s pénteken megkezdődött a műszaki átadás. a kétemeletes, összesen több, mint háromezer négyzetmeter alapterületű áruházat a nógrád megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat építette mintegy huszonötmillió forintos beruházásból - állami támogatással, bankhitelből és saját fejlesztési alapjából. a létesítményt salgótarján új városcentrumában másfél év alatt építette meg az agrofili építőipari szövetkezeti vállalkozás. az épületet klímaberendezéssel szerelték fel, a z eladótermek és butorbemutatók falát, illetve padlózatát a nylon velurhoz hasonló, lemosható anyaggal borították; a homlokzatot a salgótarjáni síkúveggyárban előállított színes, edzett zománcüvegből készült függönyfal díszíti. vásárolni a hónap közepétől lehet a salgótarjáni lakberendezési áruházban, amire tizenötmillió forint értékű áruval készült fel a nógrád megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat. /mti/

...

bb 36. sajtótájékoztató az alkotmány napi tisztavetésről, a budapesti honvédelmi napról és az országos ifju-gárda szemlééről

t vt/tr-ju zs hgy

1973. augusztus 10.

a honvédelmi minisztérium és a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége pénteken sajtótájékoztatót rendezett a bhse margitszigeti klubjában. a rendező szervek képviselői részletesen ismertették az alkotmány napi tisztavető ünnepség, az azt követő budapesti honvédelmi nap eseményeit: a hagyományos vízi- és légiparádé, valamint az esti tűzijáték programját. elmondották, hogy az előző évekhez hasonlóan az idén is a parlament előtti kossuth lajos téren kerül sor a magyar néphadsereg katonai főiskoláin és a karikás figyelmes katonai kollégiumban vezetett hallgatók nyilvános tisztavető ünnepségére. ujdonság lesz, hogy most először jellennek meg az avatáson azok a tisztek, akik többéves tiszthelyettesi csapatszolgálat után tettek tisztvi vizsgát és egn tul hivatásos tisztekként teljesítenek szolgálatot. az alkotmány ünnep előtti napon a katonai főiskolákon, a honvédelmi miniszter képviseltében a katonai tanács tagjai adják majd át a fiatal tiszteknek a rendfokozati jelzéseket, a diplomákat, a kitüntetések. a fegyveres testületek új tisztjei augusztus 20-án az állami zászló előtt tesznek fogadalmat a délelőtt tiz órakor kezdődő ünnepségen.

/ folyt. köv. /

14.35/ju

NA 1610

- 28 -

bb 36. / sajtótájékoztató az ... 1. folyt./-juu

az alkotmány törvénybe iktatása évfordulójának másik kiemelt eseménye a lánchid és a margithid közötti dunaszakakon lezajló vízi- és légiparádé lesz, amelyet egyttal pest, buda, óbuda egyesítésének 100. és a magyar honvédelmi szövetség megalakulásának 25. évfordulója jegyében rendez az mhsz, a néphadsereg kijelölt alakulataival, a fővárosi állami és társadalmi szervekkel közösen, több külföldi és hazai sportoló közreműködésével. amin t kelemen győző, a mhsz budapesti vezetőségének titkára közölte, a honvédelmi nap idei műsorána időtartama a megszokottnál lényegesen hosszabb lesz, 11 órakor kezdődik és néhány perccel 13 óra után ér véget. a program minden eddiginél látványosabbnak, érdekesebbnek ígérkezik, és több új elemmel is gazdagodik. a nézők egyebek közt láthatnak női és férfi motoros műrepülőbemutatót. szerepelnek a programban helikopterek is. különösen kiemelkedő lesz a doszaap - az mhsz szovjet testvérszerete - ejtőernyős sportolónak bemutatója. ,, az ,, orosz etűd,, című műsorszámban például két sportoló ugrik egy ejtőernyővel, s amíg egyikük az ejtőernyőt kezeli, a másik lengő trapézon mutatványokat végez, közben három társuk csigavonalban köröz körülöttük. a másik ujdonság az ,, ejtőernyős tűzijáték,, ennek keretében egy szovjet ejtőernyős - nyitás után - különböző színű rakétákat lö ki. sor kerül csoportos ejtőernyős ugrásokra, könnyűbúvárok pedig helikopterekből ugranak a duma vízébe. a vízi- és légiparádé záróképe a szalaghíd-építés lesz. ezt helikopterek és nagysebességű repülőgépek bemutatójával egyidőben a néphadsereg katonái végzik, mintegy fél óra alatt, s ilyen módon jelképesen is összekötik pestet és budát, a centenárium szimbólumaként. a budapesti honvédelmi nap rprogramját külföldi vendégek is megtekintik. ott lesznek a testvérszervezetek: az ndk-beli gst, a lengyel lok, a csehszlovák svazarm, a dimitrovi kom-szomol vezetői, a doszaap központi bizottságának delegációja, élén pokriskin repülő-marsallal, a szovjetunió háromszoros hő-sével.

a gazdag alkotmány-ünnepi fővárosi eseménysorozat záróakordja ezalkalommal is a gellért-hegyi szinpompás tűzijáték lesz, amely 21 órakor kezdődik, s előre láthatólag 30-40 percig tart, s a nézőknek - csak úgy, mint a korábbi években - maradandó élményt, nem mindennapi látványt nyújt. a tűzijáték méreteire jellemző, hogy az égő- és robbanó anyag mennyisége eléri sulyban a tiz tonnát.

/ folyt. köv. /

15.50/ju

- 29 -

NA 1610

bb 36. / sajtótájékoztató az ... 2. folyt./-ju

a sajtótájékoztatón kutika károly vezérőrnagy, az ifju gárda országos tanácsának elnöke bejelentette, hogy az alkotmány ünnepéhez kapcsolódóan rendezik meg verőce és törökmező környékén az országos ifju gárda szemlét, amely betetőzése az évi munkáról történő számadásnak. az előzetesen lezajlott raj- és szakaszversenyeken legjobban szerepelt kollektívák jutnak el az országos szemlére. a nagyszabású rendezvénysorozatot ellátgatnak a szocialista országok honvédelmi szövetségének magasrangú vezetői is. a megnyitó augusztus 15-én délután vácon, az eredményhirdetés 17-én délután törökmezőn lesz, a zárónagygyűlést pedig 19-én tartják verőcén. /mt1/

bb 39. a bkv értesíti az utazóközöséget,

tr-ju zs hgy

1973. augusztus 10.

hogyan augusztus 11-én üzemkezdettől a 51-es jelzésű autóbuszok csepel felé a XIX. kerületi, hunyadi ut ideiglenes egyirányúsítás miatt - a vöröshadsereg utja, gábor andor utca, ady endre utca, hunyadi ut utvonalon közlekedik. az új megálló a vöröshadsereg utjáról, ./szivárvány áruház/ és az ady endre utca - hunyadi ut kereszteződésénél lesznek. /mt1/

16.00/ju

- 30 -

NA 16²⁰

bb. 37. ipari és élelmiszeripari gazdasági kiállítás békéscsabán

vid kz/gné/1L hgy

1973. augusztus 10.

pénteken békéscsabán megnyílt békés megye első ipari és élelmiszeripari gazdasági kiállítása. 120 ipari és mezőgazdasági üzemsorakoztatta fel legszebb termékeit az együttesen 12 ezer négyzetméterterületre elfoglaló kiállításon és vásáron. a kiállítás központját alkotó bemutatóon látható dokumentumok átfogó képet adnak a megye negyedszázados fejlődéséről, s ezen belül az egykor kifejezetten agrárjellegű vidék iparosításáról. az átalakításakor a megye ipara még csak hatszáz munkást foglalkoztatott, jelenleg már több mint 53 ezret. a megye együttesen 15 milliárd forintos évi termelési értékéből ma már több, mint hatmilliárd forintot az ipar produkál. más dokumentumok arra hívják fel a figyelmet, hogy ez a vidék adja az ország búzatermelésének tíz százalékát, a rizstermelésének husz százalékát, sertésből pedig évente mintegy hatszázezer kerül innen piacra.

a kiállítás megnyitóján klaukó mátyás a megyei tanács elnöke mondott beszédet. ezen a napon adta át dr. haraszti jános a városi tanács elnöke a vásár nagydíjait a kiállítóknak, csatári béla a megyei tanács elnökhelyettese pedig öa minisztériumok és trösztök különdíjait nyújtotta át. a városi tanács díjára 140 termék bizonyult méltónak. /mt1/

bb. 38. a népfront mozgalom augusztus 20 méltó köszöntésére készül - bencsik istván nyilatkozata

1 tr/tr/zs/1L hgy

1973. augusztus 10.

az augusztus 20-hoz kapcsolódó ünnepi események szervezéséből nagy részt vállal a népfrontmozgalom, a párttal, a társadalmi és a tömegszervezetekkel együtt az országnak szinte valamennyi községében, városában - tanyaközpontokban, lakóterületeken is - készülnék gyűlésekre, megemlékezésekre.

milyen gondolatok jegyében készül az ünnepségekre sok-sok ezer aktivistájával a hazafias népfront - erről nyilatkozott bencsik istván főtitkár az mti munkatársának:

- évről-évre erősödik hagyományos ünnepünknek, augusztus 20-nak az az új tartalma, hogy a munkás-paraszt szövetség és egyben a nemzeti egység ünnepe is legyen. ennek az egységnek számtalan tanujelét láthatjuk az év minden napján és állandó erősítése legfontosabb feladatunk.

/folyt.köv./

- 31 -

NA 16²⁵

bb. 38./ a népfrent folyt./ 11

- visszatekintve az előző augusztus 20 óta eltelt időszakra elmondhatjuk, hogy a nemzeti egység erősítése tekintetében is újabb eredményeket értünk el. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tavaly novemberi állásfoglalása és az abban megjelölt célok végrehajtása során tovább növekedett hazánkban a munkásság politikai és morális sulya, kedvezően változott anyagi helyzete is. az ilyen irányú fejlődéssel a parasztság is egyetért, hiszen a munkásosztály vezetésével sikerült megoldani a parasztság sorsának végleges rendezését, a szövetkezeti mozgalom kibontakoztatását és felvirágoztatását. a munkáshatalom minden dolgozó réteg számára biztosította a nyugalmat, a fejlődést: kimagasló eredményeket értünk el a tudomány, a technika, a művészet számos ágában. a munkásosztály pártjának szövetségi politikája a népfrent-politika alapján bontakozott ki az a nemzeti egység amely ma népünk életét jellemzi.

- ez a nemzeti egység nyilvánul meg alaptörvényünkben, az alkotmányban, amely a magyar nép munkája eredményeinek foglalata.

- 1972-ben már azt iktathattuk alaptörvényünkbe, hogy hazánkban uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok és egysebbe tömörülve munkálkodunk a szocializmus teljes felépítésén. az alkotmány-módosítás rögzíti a társadalmi haladásnak azokat az eredményeit, amelyeket a szocializmus építése során értünk el: s államunk jellegének megfelelően: a párt a munkásosztály vezető szerepét, a munkás-paraszt szövetség jelentőségét: jelzi az erősödő szocialista nemzeti egységet, amelynek kerete és összefoglalója a hazafias népfrent mozgalom.

- emlékeztet, hogy az alkotmány szellemében került sor ez év tavaszán a tanácsi választásokra. tanácsaink - amelyek a választás után megfiatalodtak - a választásokon felvetődött javaslatok, ötletek ismeretében készítették el a ciklusterveket és már el is kezdődött ezek megvalósítása. alkotmányunk ünnepén köszöntjük mindazokat akik a közéletben, a tervezésben éppúgy, mint a végrehajtásban nem sajnálják erejüket, idejüket. akik, legyenek akár országgyűlési képviselők vagy tanácsstagok, népfrent-aktivisták vagy tanácsi dolgozók, a különböző szervezetek, mozgalmak és egyesületek tagjai, részt vesznek a közös erőfeszítésekben. nekik is mindnyájunknak irányadó, vezető gondolat, hogy jövőnk olyan lesz, amilyenné mi formáljuk, az a fontos tehát, hogy minél többen és közös akarattal formáljuk - mondta befejezésül bencsik istván./mti/

- 32 -

NA-16⁰⁰

bb. 40. hétfőn kezdődik a rajzpedagógusok nemzetközi szövetségének második regionális kongresszusa budapesten

t nn/tm/zs/11 hgy

1973. augusztus 10.

augusztus 13-20. között budapesten rendezik meg a rajzpedagógusok nemzetközi szövetsége /insea/ 2. regionális kongresszusát - közölte dr. domonkos imre, a kongresszus szervező bizottságának elnöke azon a sajtótájékoztatón, amelyet pénteken a budapesti műszaki egyetem egy józsef utcai épületében tartottak. valamennyi szocialista ország képviselteti magát a tanácskozáson, s ott lesznek többek között belgium, olaszország, franciaország, finnország, egyiptom, tunézia, nigéria, japán, valamint az egyesült államok kül-döttei is. az egy héten át tartó ülés, amelyen száz magyar szakember is részt vesz, a vizuál-esztétikai nevelés szerepét és lehetőségeit vitatja meg a sokoldaluan és harmonikusan művelt, haladó, fejlődőképes személyiség kialakításában.

hétfőn a műszaki egyetem e-épületében nyílik meg az a nagyszabású kiállítás, amely több száz munka segítségével szemlélteti a rajzoktatás fejlődését, új utjait. ugyancsak a kongresszus tiszteletére rendez bemutatót a corvina könyvkiadó, a képzőművészeti alap a műszaki egyetem rajzi és formaismereti tanszéke és a bécsi pelican cég is. a corvina kiadó ugyanakkor reprezentatív kiadványt is megjelentet a tanácskozás alkalmából a vizuális esztétikai nevelésről.

a kongresszust dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszter-helyettes nyitja meg majd b. karlavaris professzor, az insea európai, afrikai, közel-keleti tanácsa elnöke tart előadást.

a rajzpedagógusok nemzetközi szövetsége 2. regionális kongresszusának résztvevői több intézménybe is ellátogatnak./mti/

--

bb. 41. nyugdíjas szakemberek találkozója kiskörén

sb/tr/11 hgy

1973. augusztus 10.

kellemes és hasznos baráti találkozó színhelye volt csütörtökön kisköre és környéke. a tit nyugdíjas agrárszakemberek klubjának tagjai és az országos vizügyi hivatal nyugdíjasai közös tanulmányi kiránduláson vettek részt a 11. tiszai vízlépcső vidékén.

/folyt.köv./

- 33 -

NA-16⁰⁰

bb. 41./ nyugdíjas folyt./ 1l

a több mint 70 idős szakember nagyérdeklődéssel tekintette meg hazánk legújabb vízügyi létesítményét, amelyről nagy illés, a szolnok megyei vízügyi igazgatóság vezetője tájékoztatta a vendégeket. a tiszavidék mezőgazdaságának korszerű vízellátásáról pedig dr. fekete istván professzor tartott előadást.

a tiszán horgonyzó vízügyi tanyahajókon eltöltött éjszaka után az idős szakemberek pénteken a mezőhéki táncsics tsz-be látogatnak, ahol az öntözéses növénytermesztést és a korszerű állattenyésztést tanulmányozták bagó bálint tsz-elnök kalauzolásával./mti/

--

bb. 43. nagy részvétellel bucsuztatták el fodor jános operanékest

t nm/tm/1l hgy

1973. augusztus 10.

pénteken barátok, pályatársak és az opera-művészet tisztelőinek nagy tábora kísérte utolsó útjára a farkasréti temetőben fodor jános nyugalmazott magánénekes kosuth-díjas kiváló művészt. a magyar állami operaház váratlanul elhunyt művésztől lukács miklós, kosuth-díjas érdemes művész, az operaház igazgatója vett búcsút. idézte fodor jános művészi pályafutását, emlékezetes alakításait. a pályatársak, a kollegák nevében radnai györgy, kiváló művész szólt fodor jánosról, akinek tolmácsolásában az opera-irodalom legszebb drabjai elevenedtek meg művészi tökéletességgel.

az operaház szakszervezeti bizottsága nevében göndöcs jános titkár bucsuzott fodor jánostól./mti/

--

bb. 42. magyar -és csehszlovák vasutasok munkaversenye

vid kz/1l hgy

1973. augusztus 10.

a magyar somoskőujfalui és a csehszlovák vasutállomás dolgozói immár két évtizede versenyeznek egymással. a munkaverseny eredményeit félévenként értékelik, amely szerint ezúttal a somoskőujfalui közös használatú vasúti határállomás személyzete bizonyult a jobbnak.
/folyt.köv./

- 34 -

MF 1600

bb. 42./ magyar folyt./ 1l

ebből az alkalomból somoskőujfaluba pénteken csehszlovák vasutas-küldöttség érkezett. a delegáció vezetője - stefan dokupil, a zvolenai vasutigazgatóság igazgatója - átnyújtotta somoskőujfalui magyar kollégáinak a győztesnek kijáró vörös vándorszázlót. egyébként a munkaverseny eredményeként 1964 óta - a megkésztéredött forgalom, de változatlan létszám elenére - a vasúti kocsik kezelési tartozkodási ideje a felére csökkent majd a mind a magyar mind a csehszlovák vasutállomáson./mti/

--

bb 44. magyar elnököt választott az intersteno

-ju zs hgy

1973. augusztus 10.

az intersteno, a nemzetközi gyorsíró és gépiparó szövetség a spanyolországi valenciában tartotta meg 30. kongresszusát, amelyen magyar küldöttség is részt vett dr. barabási lászlónak, a magyar gyorsírók és gépiparók országos szövetsége alelnökének vezetésével. a 21 tagország közgyűlése úgy határozott, hogy az intersteno legközelebbi kongresszusát - a gépiparó világbajnokságokkal és nemzetközi gyorsíróversenyekkel együtt - 1975-ben budapesten rendezik meg. a következő kongresszusi időszakra az intersteno elnökévé, dr. barabási lászlót választották meg, aki 1959 óta képviselte Magyarországot a nemzetközi szervezetben, háromszor volt a nemzetközi szervezet alelnöke, és 1964 óta a nemzetközi gyorsírási zsűri elnöki tisztségét is betöltötte.

a kongresszus keretében rendezett gépiparó-világbajnokságot a 30 perces sebességi másolásban az elektromos írógépek versenyzők csoportjában az osztrák johanna steinhauser nyerte meg, 18260 tiszta leütéssel; a kézi hajtású gépek versenyzők csoportjában a török bora bayram győzött 15697 tiszta leütéssel. a 10 perces hibátlanági másolásban az elektromos csoportban gabriele monath /nszk / szerezte meg a világbajnokságot 5545 hibátlan leütéssel, a mechanikus gépek csoportjában 4946 tiszta leütéssel a csehszlovák vera postedni a világbajnok. a magyar gépiparók közül tóth györgyné, a magyar külkereskedelmi bank Rt. főelőadója érte el a legjobb eredményt: a villány-erőgépen versenyzők kategóriájában a sebességi bajnokságban a 19., a hibátlanági versenyen a 25. helyen végzett.

gyorsírásból 10 nyelvcsoporthal különversenyén kívül kísérleti jelleggel egységes ranglistával összehasonlító versenyt is rendeztek: ennek győztese josef kujal prágai parlamenti gyorsíró volt. /mti/

- 35 -

MF 1600

bb 45. kitüntetések

tr-ju la.

1973. augusztus 10.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munkáért érdemrend arany fokozatátományozta 70. születésnapja alkalmából mikus sándor kossuth-díjas szobrászművészt, a magyar népköztársaság kiváló művésze, 70. születésnapja alkalmából id. szabó istván kossuth-díjas szobrászművészt, a magyar népköztársaság érdemes művésze, valamint 60. születésnapja alkalmából szabó iván munkácsy-díjas szobrászművészt, a magyar népköztársaság kiváló művésze. a kitüntetéseket pénteken adták át a művelődésiügyi minisztériumban. /mti/

--

abb 46. országszerte aratják a kender - a termés fedezi az ipar szükségletét

vid-kz/gné-ju la

1973. augusztus 10.

az idén először „egy kézbe”, a megtermeltetéstől a kész fonál és szövet előállításáig a kenderfonó és szövőipari vállalat hatáskörébe került a kender, hazánk egyik legrégebben termesztett ipari növénye. a koncentráltág eredménye máris megmutatkozik. a termelőknek nyújtott nagyobb segítségre visszavezethetően tízezer hektárra növekedett a vetésterület, míg a gondos ápolás és a kedvező időjárás hatására a hektáronkénti hozam elérte a 80 mázsát, ami ugyancsak magasabb az elmúlt évinél. ezek szerint az idén országosan nyolcszáz ezer mázsa kender vár betakarításra, s ez előreláthatólag fedezi az ipar szükségletét. a nagy munka országszerte megkezdődött. az aratás, a betakarítás gyorsítására az idén már széleskörűen - mintegy kétezer hektáron - aratás előtt kipróbált vegyszerrel lombtalanítják a növényt. így nem kell rendben tartani, következképpen a termés nincs kitéve az időjárás minőségromló hatásának. a leomlózott növény vásárlására dániból importált arató-kéveket gépeket használnak, s ezek jóval nagyobb termélekenységűek az eddigieknél. egyes gazdaságokban gépekkel hatalmas - négy mázsa - kéveket sajtolnak a levágott kenderből, s e kéveóriásokat daruval rakják a szállítóeszközökre, illetve később a gyári áztató medencékbe. /mti/

--

17.00/ju

- 36 -

NA 1720

bb 47. fagazdasági géprendszereket mutattak be a gyulai erdő- és vadgazdaságban

vid-kz/gné-ju a

1973. augusztus 10.

fagazdasági gépeket és géprendszereket mutattak be pénteken a gyulai állami erdő- és vadgazdaság területén a csütörtökön megnyitott 11. fagazdasági műszaki napok mintegy ezer résztvevőjének. a bemutatón, amelyen résztvett dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára is, a hazaiak mellett csehszlovák, finn és a szovjet gépeket is felvonultattak. a szakemberek különösen nagy érdeklődéssel nézték a hazánkban először bemutatott szovjet gyártmányú láncfalpas fakitermelő kombájn, a finn gyártmányú csemeteültetőket és azt az új konstrukciójú magyar vágástakarító gépet, amely a favágásvnál visszamaradó gallyakat, fagyékeket felaprítja, s ugyanakkor a talajt is fellazítja. /mti/

↓ Hektáron

bb 48. /kert-plasztikai kiállítás esztergomban

vid/kz-ju la

1973. augusztus 10.

szabady vera szobrászművész alkotásaiból nyitott kiállítás csütörtökön esztergomban a tanítóképző intézet kertjében. a kiállított figurális és nonfiguratív kompozíciók lényegében térplasztikák, a természeti környezet díszítésére, formálására hivatottak. anyaguk kerámia, ezernégyszáz fokon égetett samott - a színük pedig a különböző természetes kövekhez hasonló. a látványos szabadtéri kiállítást egy hónapig tekintheti meg a közönség. /mti/

--

bb 49. mustó jános festőművész kiállítása szombathelyen

vid/kz -ju la

1973. augusztus 10.

nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyitott meg pénteken a szombathelyi forradalmi muzeumban mustó jános salgótarjáni festőművész kiállítása. a megnyitón dr. bándi gábor, a vas megyei muzeumok igazgatója elmondotta, hogy a megye muzeumi évről évre teret adnak más-más tájegységek városok közpömművészeinek. a kiállításon, amely augusztus 24-ig tekinthető meg, a művész huszonöt alkotása szerepel. /mti/

--

18.07/ju

- 37 -

NA 1815

bb 50. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

-ju la

1973. augusztus 10.

33. öntözés a hajduságban
 34. szombathely új filmszínháza
 35. új lakberendezési áruház salgótarjánban
 36. sajtótájékoztató az alkotmány napi tiszt-avatásról
 37. ipari és élelmiszer-gazdasági kiállítás békéscsabán
 38. bencsik istván nyilatkozata
 39. bkv
 40. insea-kongresszus
 41. nyugdíjas szakemberek találkozója
 42. magyar és csehszlovák vasutasok munkaversenye
 43. fodor jános bucsuztatása
 44. magyar elnököt választott az intersteno
 45. kitüntetések
 46. aratják a kenderet
 47. fagazdasági géprendserek bemutatása
 48. kert-plasztikai kiállítás
 49. mustó jános kiállítása
 50. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 51. időjárásjelentés

il la

1973. augusztus 10.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este
strandidő

várható időjárás szombat estig: derült, napos, száraz
idő. gyenge, a nappali órákban kissé megélénkülő délkeleti, dé-
li szél. a nappali felmelegedés tovább erősödik. várható legma-
gasabb nappali hőmérséklet szombaton 26-31 fok között./mti/

--

- 38 -

NA 1800

bb. 52. életmentő kitüntetése

il la

hegyi lászló gimnáziumi tanuló ez év május 7-én délelőtt
életét kockáztatva a batthyány tér előtt kimentett a dunából
egy fuldoklót. a fiatal ember bátor magatartásával kiérdemelte
az „életmentő emlékérem”, kitüntetést, amelyet szépölgyi
zoltán a fővárosi tanács elnöke pénteken adott át a városházán
/mti/

--

felhasználható: 20.00 órától

bb. 53. hangverseny kőröshegyen

vid kz/il la

1973. augusztus 10.

a balaton déli partjának egyik legkiemelkedőbb kulturális
rendezvénye a kőröshegyi műemlék templomban rendezett hangver-
senysorozat. a pénteki az évadban 9. előadásán a kaposvári
tóth lajos általános iskola gyermekkora lépett fel. a műsorán
liszt, lassus, marenzio palestrina művek szerepeltek. szólót
réti józsef énekelt a zongora kíséretet dálnoki lajos adta.
/mti/

--

bb. 54. szabadtéri hangverseny békéscsabán

vid kz/il la

1973. augusztus 10.

szabadtéri hangversenyt rendeztek péntek este békéscsa-
bán a városi tanács kitűnő akusztikájú udvarában. a békés-
csabai városi szimfonikus zenekar bihari, mozart, haydn schu-
bert műveket adott elő. a zenekart jancsovics antal és klaus
zoepfel /ndk/ vezényelte./mti/

--

1A 2040

- 39 -

felhasználható: 20.30-tól

bb. 55. a jános vitéz bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon
vid kz/1l la 1973. augusztus 10.

a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán pénteken tartották meg az idei évad ötödik bemutatóját. kacsóh pongrác jános vitéz című daljátéka került színre zsufolt nézőtér előtt. az előadást horváth zoltán rendezte. a szegedi fesztivál zenekart szalatsy istván vezényelte. a díszletek sándor lajos, a jelmezek márk tivadar tervei alapján készültek. a 34 tagú balettkar barkóczy sándor koreográfiája alapján mutatott be látványos táncokat. a címszerepet turpínszky béla énekelte iluska házy erzsébet, mostohája gobbi hilda volt. rajtuk kívül még gyimesi kálmán, király levante, berdál valéria, börcsök istván, kovács jános és kátay endre játszott, a főbb szerepeket az előadáson száz tagú kórus és százötven néma szereplő működött közre.

a hét végén szombaton és vasárnap is a jános vitéz előadásait tekintheti meg a szegedi szabadtéri játékok közönsége. az előadások iránti nagy előzetes érdeklődést mutatja, hogy minden jegy elővételben elkelt. /mti/

bb 56. a távfűtő művek közlése

1 ms/pá-ju la 1973. augusztus 10

a távfűtő művek igazgatósága közli, hogy a július 30-án megkezdett évi karbantartási munkálatokat a szokásos kétheti időtartamnál hamarabb sikerült elvégezni és ezért az eredetileg tervezett augusztus 13. helyett a dél-budai részen, kelenföldön már pénteken újból megkezdtek a melegvíz-szolgáltatást, szombat hajnaltól pedig a vár, valamint a légymányos területén is lesz melegvíz. /mti/

20.25/ju

- 40 -

M 2040

bb 57. gépkocsi szerencsétlenség az m-1-es uton

1 ms/pá-ju la 1973. augusztus 10.

pénteken az m-1-es uton a 36-os kilométerkönel, a mányi elágazásnál összeütközött egy jugoszláv személygépkocsi egy csehszlovák autóbusszal. az összeütközésnek egy súlyos és két könnyű sérültje volt, a mentők kórházba szállították őket. /mti/

em b a r g o : 23.00 óráig!

bb 58. nagy jános külügyminiszterhelyettes bomba utazott

küm/kcs-ju la 1973. augusztus 10.

nagy jános külügyminiszterhelyettes bomba utazott, hogy tárgyalásokat folytasson a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti diplomáciai kapcsolatok felvételének előkészítéséről és időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

bb 59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

-ju la 1973. augusztus 10.

51. időjárásjelentés
52. életmentő kitüntetés
53. hangverseny köröshegyen
54. szabadtéri hangverseny békéscsabán
55. a jános vitéz bemutatója a szegedi szabadtéri játékokon
56. a távfűtő művek közlése
57. összeütközés
58. nagy jános bomba utazott
59. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

20.40/ju

- 41 -

M 2040